

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Westerbork-leerstoel

van der Laarse, R.

Publication date
2011

Published in
Getekend nieuws : een uitgave van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
van der Laarse, R. (2011). Westerbork-leerstoel. *Getekend nieuws : een uitgave van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork*, 20(1), 6.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Een nieuwe manier van omgaan met de geschiedenis, waarbij tal van wetenschapsgebieden samenwerken aan één onderwerp: de historische plek. Zo omschrijft de nieuwe bijzonder hoogleraar Erfgoed van de Oorlog, prof. dr. Rob van der Laarse zijn opdracht.

Prof. dr. Rob van der Laarse

Westerbork-leerstoel

VAN DER LAARSE bezet sinds 1 september de zogenoemde *Westerbork-leerstoel* aan de Vrije Universiteit Amsterdam, van waaruit hij het onderzoek naar het erfgoed van de oorlog moet ontwikkelen, stimuleren en positioneren. Het Herinneringscentrum is mede-initiatiefnemer van de leerstoel; vandaar de vernoeming. Maar het museum krijgt daar ook wat voor terug. Want de nieuwe hoogleraar gaat zich bezighouden met de vraag, hoe omgegaan moet worden met historische plekken als kamp Westerbork. "Ik interesseer mij voor vragen als hoe bewaar je dat verleden, hoe presenter je dit aan het publiek, wat betekent het om een authentieke plek te hebben. Dat levert niet één antwoord op, maar een heleboel mogelijkheden waaruit gekozen kan worden", aldus Van der Laarse.

Erfgoedonderzoek is een vrij nieuwe discipline in de wetenschappelijke wereld. Waar in het verleden eigenlijk alleen vanuit één onderzoeksrichting naar onderwerpen werd gekeken, werken bij erf-

goedonderzoek tal van vakgebieden samen. Historici, archeologen, stedenbouwkundigen: iedereen die op de een of andere manier naar landschap, gebouwen, voorwerpen en plekken kan kijken, levert een bijdrage. "Een historicus is afstandelijk bezig, beperkt zich tot de feiten. Dit is een hele nieuwe manier van omgaan met geschiedenis, die zich richt op plekken en objecten. Door de samenwerking van verschillende vakgebieden, musea en erfgoedinstellingen komt

de wetenschap uit de ivoren toren. Bovendien sluit het aan bij de wens van universiteiten als de VU en de UvA, waarvoor erfgoed inmiddels een speerpunt geworden in het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs".

Twee dagen per week is Van der Laarse actief als bijzonder hoogleraar, de overige tijd werkt hij als universitair hoofddocent Cultureel erfgoed aan de Universiteit van Amsterdam. Hij ziet zich vooral als een spin in het onderzoeksweb, dat verder reikt dan de Nederlandse grenzen. Inmiddels is hij voor de *Westerbork-leerstoel* aan de slag met een internationaal onderzoek dat de werktitel 'Plaatsen van Terreur' heeft meegekregen. Daarbij gaat het niet alleen om terreurplekken uit de Tweede Wereldoorlog, maar ook om die uit latere decennia in de voormalige communistische landen van Oost-Europa. "Centrale vraag is, hoe men omging met dergelijke plaatsen in het recente verleden en vooral: hoe ontwikkelt zich dat nu verder binnen het nieuwe, verenigde Europa vanuit een onderling sterk contrasterend West- en Oost-Europees perspectief", vat Van der Laarse kort samen. Want als het om publiek gaat, is volgens hem één ontwikkeling niet meer te stoppen: men wil de authentieke plek zelf zien om het iets van het zo lang verzwegen, en nu al zo onbegrijpelijke verleden te beleven. Maar ook kan de teleurstelling groot zijn als een bezoek niet overeenkomt met de verwachtingen. "Voor herinneringscentra en musea is het dus heel belangrijk om te weten of je aan die verwachtingen moet toegeven of niet. Het is interessant en belangrijk om dat te problematiseren en conceptualiseren, en dus beter te doordenken waarom je kiest voor het een en niet voor het ander", besluit een enthousiaste bijzonder hoogleraar.

DIRK MULDER:

"Opvallend is dat er nauwelijks wetenschappelijke kennis wordt gebruikt bij de invulling van de representatie van vervolgingsplekken. Terwijl fundamenteel onderzoek naar de dilemma's tussen restauratie en historisering, tussen verstilling en beleving, tussen mystificatie en een 'Zaanse schans van de vernietiging' juist wezenlijk zijn. Het Herinneringscentrum wil met het initiatief voor de Westerbork-leerstoel daaraan een bijdrage leveren. En daarmee is het uniek in de internationale wereld van herinneringscentra."